

Sygn. akt I ACz 365/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Marek Klimeczak
------------------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2015 roku

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa **Zakładu (...) Sp. z o.o. w P.**

przeciwko **(...) Spółdzielnia (...) w R.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy

z dnia 23 grudnia 2014 r., sygn. akt VI GC 313/14

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Rzeszowie nakazał ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Rzeszowie kwotę 889,67 zł tytułem brakującej zaliczki z przeznaczeniem na koszty stawiennictwa świadka W. D. (1) na podstawie art. 130⁴ § 4 k.p.c.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia wskazano, że strona powodowa uiściła zaliczkę w wysokości 300 zł na koszty stawiennictwa zawnioskowanego przez nią świadka. Na rozprawie w dniu 20 października 2014r. Sąd przyznał świadkowi zwrot kosztów stawiennictwa w wysokości 1.189,67 zł. Z tego też względu Sąd wezwał powoda do uzupełnienia zaliczki w kwocie 889,67 zł w terminie 7 dni pod rygorem egzekucji. W wyznaczonym terminie powód nie uiścił niniejszej zaliczki, lecz przedłożył pismo, z którego treści wynikało, że w dniu 22 października 2014r. zapłacił bezpośrednio świadkowi kwotę 889,67 zł, co wynikało także z załączonego do pisma oświadczenia świadka.

W ocenie Sądu Okręgowego przytoczona przez powoda argumentacja pozostaje bez wpływu na jego obowiązek uiszczenia kwoty 889,67 zł stosownie do wezwania Sądu. Sąd bowiem zobligowany jest do wypłaty świadkowi kosztów stawiennictwa na rozprawę stosownie do wydanego postanowienia. Bezpodstawna wypłata środków płatniczych przez powoda bezpośrednio świadkowi nie zwalnia Sądu z obowiązku w tym zakresie, a w konsekwencji strony od wpłaty zaliczki zgodnie z wezwaniem.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód zarzucając naruszenie:

- art. 130⁴ § 4 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że stanowi on podstawę prawną do zobowiązania strony do dokonywania wpłat stanowiących koszty procesu w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. po przeprowadzeniu danego dowodu oraz po wydaniu wyroku,

- art. 98 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy pozwany jako strona przegrywająca sprawę winien jest ponieść koszty procesu, w tym koszty związane ze stawiennictwem świadka W. D..

Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący podniósł, że przepis art. 130⁴ § 4 k.p.c. odnosi się jedynie do zaliczki poprzedzającej przeprowadzenie czynności pod rygorem pominięcia czynności i nie ma zastosowania do czynności przeprowadzonej i to po wydaniu wyroku. Ponadto w niniejszej sprawie powód jest stroną wygrywającą, a zatem pozwany stosownie do treści art. 98 § 1 k.p.c. winien być obciążony kosztami procesu, w tym stawiennictwa świadka W. D.. Sąd zatem powinien w wyroku z dnia 31 października 2014r. orzec o tych kosztach, co się jednak nie stało i dlatego też powód wniósł w tym zakresie stosowne zażalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy nakazując ściągnąć od powoda kwotę 889,67 zł tytułem brakującej zaliczki z przeznaczeniem na koszty stawiennictwa świadka W. D. oparł swoje rozstrzygnięcie na art. 130⁴ § 4 k.p.c.

Jednakże przedmiotowy przepis wyraża zasadę, w myśl której, obowiązek uiszczenia zaliczki, na pokrycie wydatków związanych z przeprowadzeniem czynności, obciąża stronę, która wniosła o podjęcie tej czynności połączonej z wydatkami. Czynność połączona z wydatkami może być dokonana tylko w wypadku uiszczenia zaliczki przez stronę w wysokości i terminie oznaczonym przez sąd w postanowieniu (art. 354 k.p.c.). Wysokość zaliczki powinna odpowiadać rzeczywistym lub przewidywanym wydatkom (art. 130⁴ § 2).

Zatem przepis ten ma zastosowanie do czynności przyszłych, nie podjętych jeszcze przez sąd. Sąd bowiem wstrzymuje się z dokonaniem czynności do czasu uiszczenia zaliczki. W razie nieuiszczenia zaliczki sąd pominie czynność połączoną z wydatkami.

W przedmiotowej sprawie powód na wezwanie Sądu uiszczył zaliczkę w wysokości 300 zł na koszty stawiennictwa świadka W. D. (k. 181-183). Świadek ten stawiał się na wezwanie i został przesłuchany na rozprawie w dniu 20 października 2014r. domagając się zwrotu poniesionych kosztów w wysokości 1.189,67 zł. Sąd na rozprawie w dniu 20 października 2014r. przyznał mu je w wysokości 1.189, 67 zł. (k. 200), jednocześnie wzywając powoda do uiszczenia brakującej zaliczki w wysokości 889,67 zł pod rygorem egzekucji.

Nie budzi wątpliwości, że powód uiszczył kwotę 889, 67 zł bezpośrednio świadkowi W. D., co wynika z treści oświadczenia świadka (k. 260).

Ponadto Sąd w dniu 31 października 2014r. wydał nieprawomocny wyrok uwzględniający roszczenie powoda oraz orzekł o kosztach procesu. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu zostało zaskarżone przez powoda, albowiem Sąd nie orzekł o całości poniesionych przez niego kosztów.

W związku z tym wydanie zaskarżonego postanowienia w oparciu o przepis art. 130⁴ § 4 k.p.c. było nieuzasadnione, albowiem powód dwukrotnie poniósłby opłatę w wysokości 889,67 zł.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy winien wypłacić świadkowi pozostałą kwotę poniesionych przez niego kosztów tj. kwotę 300 zł z uiszczonej przez powoda kwoty zaliczki.

Natomiast ostateczna kwestia związana z poniesionymi przez strony kosztami zależeć będzie od ostatecznego merytorycznego rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego, który zbada sprawę na skutek wniesionej przez pozwanego apelacji jak i wniesionego przez powoda zażalenia.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego poniesionych przez powoda sąd rozstrzygnie w orzeczeniu kończącym sprawę, jako całość (art. 108 § 1 k.p.c.).